

TALEPAPIR – DET TALTE ORD GÆLDER

- Anledning:** Besvarelse af samrådsspørgsmål AE - AG
- Spørgsmålet er stillet af Jacob Mark (SF) af den 5. januar 2018
- Titel:** Svar på UNU alm. del. spørgsmål nr. AE - AG
- Målgruppe:** Undervisningsudvalget
- Arrangør:** Undervisningsudvalget
- Taletid** Ca. 5 - 10 minutter
- Tid og sted** Tirsdag den 23. januar 2018 i Folketinget, kl. 14 – 15.

Disposition

1. Indledning
2. Svar på spm. AE
3. Svar på spm. AF
4. Svar på spm. AG

Indledning

- Tak til udvalget, der efter ønske Jacob Mark (SF) har indkaldt samråd om indførelse af stopprøver i dansk i 0. klasse.
- Jeg besvarer spørgsmålene enkeltvist, hvorefter vi kan tage en samlet debat.
- Jeg vil indledningsvis nævne, at regeringen er ved at udarbejde et udspil om parallelsamfund. Her vil vi også se på, hvordan vi kan styrke indsatsen over for de børn og unge, som bor i belastede boligområder.
- Jeg har noteret mig Laura Lindahls forslag, som er baggrunden for dette samråd. Men jeg har ikke mulighed for at kommentere på det eller andre forslag, før regeringen har præsenteret sit udspil.
- Jeg vil dog gerne dele mine holdninger om, hvad jeg har fokus på, når vi taler om at sikre, at flere elever med udenlandsk baggrund har et tilstrækkelig sprog, når de starter i skolen.

Den seneste undersøgelse fra PISA etnisk 2015 viser som tidligere udgaver af PISA-Etnisk-undersøgelserne, at der er et stort fagligt gab mellem etnisk danske elever og elever med udenlandsk herkomst.

- I undersøgelsen skiller Danmark sig negativt ud sammenlignet med øvrige nordiske lande ved, at 2. generationsindvandrere klarer sig lige godt som 1. generationsindvandrere, hvor 2. generationsindvandrere i de øvrige nordiske lande klarer sig væsentligt bedre end 1. generation.

- Dette på trods af mange års intensiv indsats fra skiftende regeringer med at styrke fagligheden hos de tosprogede børn gennem indsatser på skolen.
- Derfor mener jeg ikke, at vi kan nøjes med at se på, hvad skolen gør. Vi skal have fat i forældrene, hvis vi for alvor skal mindske gabet, og vi skal have fat i børnene, inden de starter i skole.

Svar på samrådsspørgsmål AE

- Spørgsmål AE: *”Hvad er ministerens holdning til at indføre stopprøver i form af en sprogtest i dansk for børn i 0.klasse?”*
- Som indledningsvist nævnt, har jeg ikke mulighed for at kommentere på konkrete forslag, før regeringen har præsenteret sit udspil om parlamentsamfund.
- Jeg er dog helt enig med Laura Lindahl i baggrunden for forslaget. Der er behov for, at forældrene med ikke vestlig baggrund tager et større ansvar for deres børns sproglige udvikling og generelle udvikling.
- Mange elever med udenlandsk baggrund har et mangelfuldt sprog, når de starter i skole og de er bagud i forhold til det, man kan kalde førskole kompetencer. Dette gælder både i forhold til det danske og deres modersmål.
- Mange af dem har været i Danmark, fra de var helt små. Mange af de børn, vi taler om her, er født i Danmark,
- Det er meget bekymrende og har store konsekvenser for deres muligheder for at klare sig godt i skolen.
- Skolen skal gøre sit for at stimulere børnene sprogligt. Og de gør allerede meget, f.eks. giver sprogstimulering til de tosprogede børn, som har et behov for det.
- Men vi skal have forældrene på banen, hvis barnet skal udvikle et funktionelt sprog.
- For det er i hjemmet, at barnets tidlige sprog grundlægges og videreudvikles.

- Vi ved fra forskning, at der er en stor forskel i antallet af ord, som 3-årige børn kan, og at forældrenes baggrund har en stor betydning for børns ordforråd.
- Og vi ved også fra forskning, at når man starter i skolen med et efter-slæb, så følger det én resten af skoletiden.
- Det er derfor helt naturligt at kræve noget af forældrene. De skal tale med deres børn, bruge forskellige ord, tager dem med ud at se og opleve ting - og sætte ord på det, de møder.
- Vi har i alt for lang tid været tilbageholdende med at stille tydelige krav over for forældre med udenlandsk baggrund.
- Vi skal placere ansvaret der, hvor de mest rigtigt hører til. Og det er hos forældrene.

Svar på samrådsspørgsmål AF

- Spørgsmål AF lyder: *"Har ministeren nogle planer for at igangsætte nye indsatser i folkeskolen for børn med sprogvanskeligheder, f.eks. i form af sprogtræning, intensive læsekurser eller andet?"*
- I forbindelse med regeringens kommende parallelsamfundsudspil overvejer vi flere forskellige indsatser for de børn og unge, som bor i belastede boligområder.
- Og jeg mener, at vi allerede i dag gør meget i skolesammenhæng for at hjælpe børn med sprogvanskeligheder.
- Det er fastsat i folkeskoleloven, at der skal gives dansk som andet-sprog til de tosprogede børn, som har et behov herfor.
- Herudover har der gennem mange år været en massiv investering i fagligt løft af tosprogede børn og unge fra skiftende regeringer.
- Jeg vil også nævne, at Undervisningsministeriets læringskonsulenter yder vejledning til kommuner og skoler i forhold til at arbejde med sproglig udvikling og undervisning i dansk som andetsprog.

Svar på samrådsspørgsmål AG

- Spørgsmål AG lyder: *"Hvordan harmonerer idéen om at sprogteste børn i slutningen af 0. klasse sammen med eksisterende viden om, at*

der skal sættes langt tidligere ind overfor børn med sprogvanskeligheder?"

- Jeg vil som tidligere nævnt ikke forholde mig til det konkrete forslag på nuværende tidspunkt.
- Jeg er enig i, at tidlig indsats er vigtig.
- Derfor har regeringen også sidste år forbedret mulighederne for, at kommunerne kan styrke den tidlige indsats i dagtilbuddene.
- Det betyder, at kommunerne fremover kan fremrykke den sprogvurdering, som normalt skal finde sted for børn i 3-års alderen, til 2-årsalderen, og hermed iværksætte sprogstimuleringsindsatsen endnu tidligere.
- Skolens vigtigste opgave er at give eleverne kundskaber, faglige færdigheder og sikre almendannelsen.
- For at skolen kan være en kundskabsskole, er det nødvendigt at se på, om eleven er parat til at tilegne sig kundskaber. Dette kræver blandt andet, at de har et funktionelt sprog.
- Som jeg tidligere har nævnt, vil jeg gerne slå fast, at der kan gøres meget i skolen, men at det grundlæggende er forældrenes ansvar, at børnene har et funktionelt sprog, når de starter i skolen.
- Tak for ordet.